

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นายวิทยา ทีโสตา ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
หน่วยงาน กลุ่ม/ฝ่าย/สพด./ศูนย์ ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี
หัวข้อการพัฒนา พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (Digital Government Act.)
วิธีการพัฒนา การอบรมด้วยระบบการเรียนรู้หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning)
วันที่พัฒนา ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี
หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
สอนโดย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

สรุปสาระสำคัญ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

- การทำงานมีประสิทธิภาพขึ้น: สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการการทำงาน ลดความซ้ำซ้อน และลดเวลาในการให้บริการประชาชน
- การเชื่อมโยงข้อมูล: เข้าใจกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (Data Exchange) ตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- การยกระดับทักษะ: ได้รับพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เพื่อรองรับการทำงานในรูปแบบใหม่

สรุป คือ การอบรมช่วยให้เข้าใจกฎหมายที่ใช้ "เทคโนโลยี" เป็นเครื่องมือปฏิรูปการทำงานของรัฐให้มีความทันสมัย โปร่งใส และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนมากที่สุด

พระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. พระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ (หรือที่มักเรียกสั้น ๆ ว่า กฎหมายรัฐบาลดิจิทัล) เป็นกฎหมายแม่บทในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการทำงานขอหน่วยงานภาครัฐให้เป็นระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ

๒. วัตถุประสงค์ กรอบ และทิศทาง

สาระสำคัญของกฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์: เพื่อยกระดับภาครัฐให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณะได้สะดวกรวดเร็วผ่านระบบดิจิทัล

๒. การจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล: กำหนดให้มีแผนระดับชาติ (ปัจจุบันคือ แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานให้หน่วยงานรัฐทุกแห่งปรับปรุงแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกัน

๓. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล: มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน และหลักเกณฑ์การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

๔. การเปิดเผยข้อมูล (Open Data): หน่วยงานรัฐต้องจัดทำข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลที่สาธารณะสามารถเข้าถึงได้ฟรี เพื่อให้นำไปต่อยอดนวัตกรรมและโปร่งใสในการตรวจสอบ

๕. การบูรณาการข้อมูล: สนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน (Government Integration) เพื่อลดความซ้ำซ้อนและยกเลิกการขอสำเนาเอกสารจากประชาชน

๓. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล หน้าที่ อำนาจ และค่าตอบแทน

คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (คพรต.) มีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน และแผนระดับชาติในการเปลี่ยนผ่านภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมบริการเบ็ดเสร็จ (One-stop service) และดูแลการจัดทำงบประมาณด้านดิจิทัลให้สอดคล้องกัน โดยค่าตอบแทนกรรมการเป็นไปตามระเบียบ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่และอำนาจหลัก

- กำหนดนโยบาย : จัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ มาตรการด้านดิจิทัลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
- เชื่อมโยงข้อมูล : ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเปิดเผยข้อมูลผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
- พัฒนาบริการ : พัฒนาบริการดิจิทัลเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-stop service) เพื่อประชาชน
- บริหารจัดการ : สนับสนุนการบริหารโครงการดิจิทัลหน่วยงานรัฐ และจัดทำงบประมาณบูรณาการ
- ส่งเสริมการทำงาน : ยกระดับทักษะความรู้ดิจิทัลของเจ้าหน้าที่รัฐ และศึกษา/วิจัยนวัตกรรมใหม่ๆ

คำตอบแทน

- การจ่ายค่าตอบแทน เบี้ยประชุม และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของคณะกรรมการ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด
- หากมีการเดินทางไปปฏิบัติงาน มีสิทธิ์เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบ โดยค่าเช่าที่พักภายในประเทศอยู่ที่ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อวัน

๔. ธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ

ธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ คือ การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัว และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน และบูรณาการระหว่างกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

องค์ประกอบสำคัญของธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ

โครงสร้างธรรมชาติของข้อมูล : การตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบข้อมูล (Data Steward)

นโยบายและมาตรฐาน : กำหนดคุณภาพข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล และมาตรฐานชั้นความลับ (Data Classification)

กระบวนการ : จัดการตลอดวงจรชีวิตข้อมูล ตั้งแต่การสร้าง จัดเก็บ ใช้ เผยแพร่ จนถึงการทำลาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อมูลมีคุณภาพสูง : มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเชื่อถือได้

ปลอดภัยและคุ้มครองส่วนบุคคล : ป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลอ่อนไหว (ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ๒๕๖๒)

เพิ่มประสิทธิภาพการบริการ : เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้จริง ลดความซ้ำซ้อน

ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven) : ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเชิงนโยบายได้แม่นยำ

การทำธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐเป็นกรอบแนวคิดสำคัญภายใต้ พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๕. อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบหลักของ สพร.

- พัฒนารัฐบาลดิจิทัล : อำนวยการ สนับสนุน และดำเนินการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมอบหมาย
- สร้างมาตรฐานกลาง : จัดทำร่างมาตรฐาน ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์ ด้านดิจิทัลและธรรมชาติของข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)
- โครงสร้างพื้นฐาน : พัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล แอปพลิเคชันพื้นฐาน และเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (GINet)
- เชื่อมโยงข้อมูล : บูรณาการฐานข้อมูลกลางภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดความซ้ำซ้อน
- สนับสนุนการทำงาน : ส่งเสริมหน่วยงานรัฐในการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการให้บริการ (Smart Connector) สู่การเป็น One Stop Service
- ความรับผิดชอบและคุ้มครองข้อมูล: เก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลอย่างมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานสากลและกฎหมาย PDPA ตลอดจนส่งเสริม Digital Skill แก่บุคลากรภาครัฐ

สพร. ทำหน้าที่เป็น "Smart Connector" ที่เชื่อมโยงภาครัฐกับประชาชนเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น และมุ่งเน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของประเทศ

๖. การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การส่ง เชื่อมโยง และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) โดยเน้นความยินยอม วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และมาตรการรักษาความปลอดภัย การเชื่อมโยงข้อมูลต้องทำภายใต้ข้อตกลงที่รัดกุม (Data Sharing Agreement) และการโอนข้อมูลข้ามประเทศต้องได้รับมาตรฐานที่เพียงพอ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ

หลักสำคัญการจัดการข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

- การส่ง/โอนข้อมูล (Data Transfer): ต้องมั่นใจว่าปลายทางมีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลที่เพียงพอ โดยได้รับความยินยอม หรือเพื่อปฏิบัติตามสัญญา/กฎหมาย
- การเชื่อมโยงข้อมูล (Data Linking): หน่วยงานต้องทำ Data Sharing Agreement เพื่อกำหนด วัตถุประสงค์และการใช้ข้อมูล ห้ามใช้ข้อมูลผิดวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้
- การคุ้มครองข้อมูล (Data Protection):
 - สิทธิเจ้าของข้อมูล: สิทธิในการเข้าถึงโอนย้ายคัดค้านลบหรือระงับการใช้ข้อมูล
 - มาตรการรักษาความปลอดภัย: มีการเข้ารหัส การตรวจสอบสิทธิ์การเข้าถึง เพื่อไม่ให้ข้อมูลรั่วไหล
 - หลักเกณฑ์: เก็บเท่าที่จำเป็นแจ้งวัตถุประสงค์แยกความยินยอมชัดเจน

การละเมิดข้อมูลอาจส่งผลกระทบต่อกฎหมาย ทั้งในแง่ของ PDPA และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๗. ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง

ศูนย์ แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง (Government Data Exchange Center หรือ GDx) คือ แพลตฟอร์มกลางของประเทศไทยที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของส่วนราชการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

บทบาทสำคัญของระบบ GDx

- ลดภาระการจัดเตรียมเอกสาร: ช่วยให้ประชาชนไม่ต้องเตรียมสำเนาเอกสารทางราชการ (เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน หรือบัตรประชาชน) เมื่อติดต่อรับบริการจากภาครัฐ เนื่องจากหน่วยงานสามารถดึงข้อมูลดิจิทัลหากันได้โดยตรง
- มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล: กำหนดมาตรฐานและวิธีการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นเอกลักษณ์เดียวกัน (เช่น มาตรฐาน TGIX) เพื่อให้ระบบของแต่ละหน่วยงานสามารถ "คุยกันรู้เรื่อง"
- ความปลอดภัยสูง: มีระบบตรวจสอบสิทธิ์และยืนยันตัวตน (Authentication) ควบคุมการเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิ์ที่ได้รับ และมีการบันทึกประวัติการเข้าใช้งานเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๘. ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

ข้อมูลหลักที่ต้องเปิดเผย (หมวดหมู่สำคัญ) :

- งบประมาณและการใช้จ่าย: รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีการจัดซื้อจัดจ้าง
- โครงสร้างพื้นฐานและสถานที่: ข้อมูลแผนที่ข้อมูลสถานที่ราชการบริการสาธารณะ
- สถิติเชิงลึก: ข้อมูลสถิติด้านสาธารณสุขเศรษฐกิจการศึกษาการเกษตร
- กฎหมายและนโยบาย: ข้อมูลระเบียบข้อบังคับนโยบายภาครัฐ
- ข้อมูลการดำเนินงาน: รายงานประจำปีข้อมูลผลการดำเนินงาน

คุณลักษณะของข้อมูลเปิด (Open Data):

- Machine Readable: คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ (เช่น .csv.json.xml.api)
- Open License: เปิดให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเสรี
- Up to date: เป็นปัจจุบัน

ข้อควรระวัง: ไม่รวมข้อมูลส่วนบุคคลที่อ่อนไหว ข้อมูลความมั่นคง หรือข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมาย

(นายวิทยา ทีโสตา)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(นางสาวจรรจิรา เจริญวิชัย)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี